

pite 27. supra Matth. 9. 9.3. & 4.

Tertio Vers. 18. Excitatur quæstio à discipulis Joannis, ac Pharisæis de jejunie. Explicavi tomo 2. cap. 28. & supra Matthæi 9. q. 5.

Quarto Vers. 23. Murmurantibus Phari-

sæis dat rationem cur discipuli ejus Sabbatho colligunt spicas ad famem levandam; Quod explicavi tom. 3. c. 3. & etiam supra Matthæi 12. q. 1.

Quæ omnia explicavi citatis locis appo- sito Textu D. Marci.

CAPUT III.

1. Introivit iterum in Synagogam, & erat ibi homo habens manum aridam. 2. Et observabant eum si Sabbathis curaret, ut accusarent illum. 3. Et ait homini habenti manum aridam: Surge in medium. 4. Et dicit eis, licet Sabbathis benefacere, an malè animam salvam facere, aut perdere? at illi tacebant. 5. Et circumspiciens eos cum ira contristatus super cæcitate cordis eorum, dicit homini: Extende manum tuam: & extendit: & restituta est manus illi. 6. Exeuntes autem Pharisæi, statim cum Hierodianis consilium faciebant adversus eum quomodo eum perderent. 7. Jesus autem cum discipulis suis secessit ad mare: 8. Et multa turba à Galilæa secuta est eum, & ab Jerosolymis, & ab Idumæa, & trans Jordanem, & qui circa Tyrum, & Sydonem, multitudo magna, audientes, quæ faciebat, venerunt ad eum. 9. Et dixit discipulis suis ut navicula sibi deserviret propter turbam, ne comprimerent eum. 10. Multos enim sanabat, itaut irruerent in eum: ut illum tangere quotquot habebant plagas. 11. Et spiritus immundi, cum illum videbant, procidebant ei: & clamabant dicentes: 12. Tu es filius Dei. Et vehementer comminabatur eis, ne manifestarent illum. 13. Et ascendens in montem vocavit ad se quos voluit ipse, & venerunt ad eum. 14. Et fecit ut essent duodecim cum illo: & ut mitteret eos prædicare. 15. Et dedit illis potestatem curandi infirmitates, & ejiciendi dæmonia. 16. Et imposuit Simoni nomen Petrus. 17. Et Jacobum Zebedæi, & Joannem fratrem Jacobi: & imposuit eis nomina Boanerges, quod est, filii tonitru. 18. Et Andream & Philippum, & Bartholomæum & Mathæum & Thomam & Jacobum Alphæi, & Thaddæum, & Simonem Chananaum. 19. Et Judam Iscariotem, qui & tradidit illum. 20. Et veniunt ad domum, & convenit iterum turba, ita ut non possent neque panem manducare. 21. Et cum audissent sui, exierunt tenere eum. Dicebant enim: Quoniam in futurorem verus est. 22. Et Scribæ qui ab Jerosolymis descenderant, dicebant. Quoniam Beelzebub habet: & quia in Principe dæmoniorum ejicit dæmonia. 23. Et convocatis eis, in parabolis dicebat illis, quomodo potest Satanas Satanam ejicere? 24. Et si regnum in se dividatur, non potest regnum illud stare. 25. Et si domus super semetipsam dispertiat, non potest domus illa stare. 26. Et si Satanas confurrexerit in semetipsum, dispertitus est, & non poterit stare, sed finem habet. 27. Nemo potest vasa fortis ingressus in domum diripere, nisi prius fortem alligerit & tunc domus ejus diripiet. 28. Amen dico vobis quoniam omnia dimittentur filiis hominum peccata, & blasphemie quibus blasphemaverint. 29. Qui autem blasphemaverit in Spiritum Sanctum, non habebit remissionem in æternum, sed reus erit æterni delicti. 30. Quoniam dicebant, spiritum immundum habet. 31. Et veniunt mater ejus, & fratres: & foris stantes miserunt ad eum vocantes eum. 32. Et sedebat circa eum turba: & dicunt ei: Ecce mater, & fratres tui foris quærunt te. 33. Et respondens eis ait: Quæ est mater mea, & fratres mei? 34. Et circumspiciens eos, qui in circuitu ejus sedebant, ait: ecce mater mea, & fratres mei. 35. Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, & soror mea, & est mater.

ARGU

ARGUMENTUM Cum Remissionibus.

Primo Vers. 1. Manum aridam Christus sanat in Sabbatho; inde transiens cum suis discipulis multos dæmoniacos sanat. Explicavi tom. 3. cap. 4. & hic aliqua.

Secundo Vers. 13. Ascendit in montem duodecim Apostolos eligit cum potestate sanandi infirmos, dæmonesque ejiciendi, quod explicavi tom. 3. cap. 5. de quo forte aliqua ad cap. 6. Lucæ.

Tertio Vers. 22. Scribas calumniantes, quod in Beelzebub Dæmones expelleret, confutat Dominus: esse magnam blasphemiam in Spiritum sanctum, quæ non remittitur; De quo dixi la. tom. 3. c. 22. & forte dicam ad capit. 11. Lucæ, de Gravitate blasphemie hic q. 4. & 5.

Quarto Vers. 31. Docei matrem, & fratres suos esse eos, qui faciunt voluntatem Dei Patris sui. Explicavi tom. 3. c. 25. & supra Matth. 12. quæst. 6.

Quæ omnia explicavi citatis locis appo- sito Marci Textu.

Sanatur manus arida.

QUESTIO I.

Quare Christus D. intendens sanare hominis manum aridam, eum præcipit constitui in medium?

Text. Difficultas quæstionis. A. It noster Evangelista in præsentî num. 1. Erat ibi homo habens manum aridam & observabant eum, an Sabbathis curaret, ut accusarent illum, & ait homini habenti manum aridam, surge in medium. Difficultas præsens, est cur Christus D. ad sanandum hunc hominem eum præcipit transire in medium, cur non sanat eum in angulo suo? quid habet medium cum sanitate istius hominis?

Respondet: aderant in præsentî homines, qui negabant curandum esse hominem die Sabbathi: & observabant eum, an Sabbathis curaret, ut accusarent eum: Ne tam n. sine medio

homo à Christo abiret tristis vocatus in theatrum subjicitur omnium oculis, ut videatur, quidquid miser patitur. Surge in medium. Christi vox est D. Chrylog. ferm. 31. ait: Ut quos non tanta sanatis opera inclinasti, vel tanta debilitatis commiseratio constingat, & mitiget, D. Chrylostom. apud Catenam; ait: Statim quidem illum in medio, ut reverentur aspectu, ac viso eo compatiatur, & malitiam deponam: Sciebat bonus Magister Christus, etiam obduratos, & malos homines moveri aspectu aliena miseria; inde hominem hominum exponit oculis, ne illius remedium impedire audeant.

Cum universa terra premeretur grandi diluvio Noë cum tota sua familiâ ingressus esset in arcam: Inclusi eum Dominus de foris: Gen. 7. n. 16. Navim sic obstruxit Dominus, ut quid ageretur Noë non videret: Nonne melius erat, ut tantum diluvium cum tanta hominum strage ipse videret. Ut inde maxime excitaretur ad gratificandum Deo beneficium incolumitatis suæ, universæque suæ familiæ, ad quid ergo Dominus tanta providentiâ tantaque cautela, omnem videndi aditum concludit: ne Justus videns a foris interitum summo dolore, ac tristitiâ afficeretur: & vitam cum tantâ aliorum pressurâ, non vitam tantis doloribus cruciatam, sed mortem reputaret. D. Chrylost. homil. 25. in Genes. Clausi eum de foris, ne possit justus vivere comm. nem hominum interitum, unde majori dolore afficeretur: Fecit oculos fortuna misera humani generis, & lacrimas excutit, & maxime à pio, & probro viro.

De extremâ die judicii loquens Propheta Joel. 3. n. 4. ait: Sol, & Luna obtebentur, & Stella retraxerunt splendorem suum: Vox est etiam Christi D. loquentis de signis antecedentibus diem judicii: Sol obscurabitur, & Luna non dabit lumen suum; Matthæi 24. n. 29. Cur in tantâ hominum confusione, ac conturbatione arelescentibus hominibus pia timore, Sol & Luna retrahunt lumen suum, & omnia sub tenebrarum obscuritate manent, magna illa lumina à suâ primâ creatione, valde benigna, ac benevola in homines fuerunt: ergo adveniente extremo tempore cum tantâ hominum oppressione, ac angustia, tanquam hæc videre non valentes sub tenebris se occultant, & abscondunt, hæc magnarum planetarum obscuritas, non obscurata est. Hieronim. ad citatum joëlis locum, qui ait: Cujus scilicet mundi merorem, & tormenta pereuntium, nec Sol quidem, nec Luna, astraque cætera intueri poterant, sed retrahunt fulgorem suum, & severitatem judicis non audent aspiciere.

In personâ Christi D. ait Regius Vates Ps. 11. n. 1. Deus, Deus meus respice in me. Ad quid tendit hæc Christi oratio? num forsan Æternus Pater avertibat oculos suos à dilectissimo filio, quem præsentissimum habet, & cum quo semper est? Certissimum est, quod semper eum habet ante oculos; tamen, ut ait Paulus Roman. 8. n. 32. Qui proprio filio non pepercit, sed omnibus nobis tradidit: Cum Æternus Pater videret crucem, & tam crudelium mortem exerceat in filium suum, pio quodam affectu; secundum nostrum modum dicendi, & quoad speciem, videtur avertisse oculos à tam dno, ac inhumano spectaculo. Euthymius. Solent enim,

Aliena calamitas etiam homines obduratos mitigat.

D. Chryl.

D. Chrylost.

37

Gen. 7.

Pius animas dolere in sua avertit.

D. Chrylost.

Joel. 34

Matth. 24.

Obscurantur astra cum vident homines miserere afflictis.

D. Hieron.

5.

Psalm. 25.

Rom. 8.

Nimia est delicta avertit oculos.

97

qui tortoribus quempiam tradunt oculos avertere, ne videant. Ideo ad hunc modum, ut exprima-
retur quanta crudelitas exequuta fuerit in filium
Dei, dicitur, quod Aeternus Pater averterit
oculos.

Filii tonitruui.

QUÆSTIO II.

Quare Jacobus & Joannes vocantur à
Christo D. Boanerges, id est,
filii tonitruui?

6. Text. **D**um electionem Apostolorum scribit no-
ster Evangelista in præsentis n. 13. & 14. ait:
Et Jacobum Zebedæi, & Joannem fratrem Jaco-
bi, & imposuit eis nomen Boanerges, quod est,
filii tonitruui: Hanc quæstionem tractavi tom. 3.
in Evangel. cap. 5. q. 8. Ubi aliquas hujus rei
dedi rationes, & principales: majoris doctrinæ
gratiâ, nunc adde.

7. Specialiter inter suos Apostolos Jacobum
& Joannem appellat filios tonitruui, & inter om-
nes suos Apostolos, hos duos tanto nomine
Christus nobilitat filios tonitruui dicens: ait
Chrysostr. apud Catenam: Quod magna,
& clara Divinitatis edicta debebant Orbi terra
Evangelii, tanquam fulmina, quæ tonitru se-
cum adducit, vitæ sanctitate, fulgore doctrinæ,
ac miraculorum efficaciam, orbem illuminarunt,
& tanquam tonitrua homines barbaros, ac infi-
deles concusserunt, ad pœnitentiam traxe-
runt, tales enim debent esse prædicatores Evan-
gelici, ut tanquam fulgura bonos auditores illu-
minent: & pravos, & rebelles extercent, ut
tonitrua.

8. Quod præstitit Jacobus, qui ob magnam
suam libertatem, & zelum prædicandi, primus
inter Apostolos, Judæorum, ac Herodis iram
incurrit, ab eisque capite plexus Martyr occu-
bit. Actor. 12. & transiit eodem fidei zelo,
& per suos discipulos in Indos tam Orientales
quàm Occidentales, quos convertit, aliasque
multas gentes in fide Christi erudit, & con-
servavit: Sicut fulgur exit ab Oriente, & parat
usque ad Occidentem, ita erit adventus filii homi-
nis: Matth. 24. n. 7. Assimilatur in hoc Chri-
sto suo Magistro Jacobus, qui exiit ab Oriente,
nempe Jerusalem, & venit ad Occidentalem
plagam, nempe Hispanicam, & per suos etiam
discipulos, ut fulgur ac lux orbis exiit ab Ori-
entali India, & venit ad Occidentalem, omnes
orbis partes illustrans tanquam alter Sol: Non
est, qui se abscondat a calore ejus.

9. Hoc etiam præclarissimè, ac efficacissimè
præstitit Joannes Apostolus, qui ultimus Apo-
stolorum vitâ sanctus est, cum Asiam, aliasque
multas Provincias ad fidem Christi subjugasset
totumque orbem illustravit, tum sua prædica-
tionis voce, tum suis scriptis, Evangelio nem-
pe, Apocalipsi, ac Epistolis: suum autem
Evangelium à tonitru Divino exoritur, quasi
Dei tonantis Aquila clangens, & fulminans
sublimè insonat: In principio erat Verbum, &
D. Epiph. Verbum erat apud Deum: Ita D. Epiph. hæ-

refi. 73. & cum ipse Joannes scriberet suum
Evangelium, è cœlo emicere fulgura, & toni-
trua resonarunt; sicut cum Deus olim in monte
Sinai dedisset legem Moysi, ac Hebræis, ex
Prochoro Joannis discipulo, ac ex Metaphraste,
refert Baronius anno Christi 99. ad finem

10. **Q**uam præclara, gloriosa sint hæc nomina
his duobus Apostolis, notandum est ex D. Epi-
phanio hærefi 78. & ait: Ex ipsis autem nomi-
bus, epithetis, etiam virtutis signa elucet. Digni-
tates etenim appellationem acceperunt justis, uni-
cuique decenter, & prout congruum fuit: Et
Abrahamo quidem impositum fuit epithetum,
Amicus Dei non disjunctum, Jacob vero; ut
Israel vocetur, & non alterabitur: & Apostolis
Boanerges, hoc est, filii tonitruui, & non relinque-
tur, &c. Cum talia nomina à Deo ponantur, ab
ipso accipiunt firmitatem, ac perennitatem, quæ
non deficiant, sed magis perseverent, & vigeant
in perpetuum, cum hi duo Apostoli habebant à
Christo nomen: Boanerges: id est, filii tonitruui,
hæc nomina, juxta suum significatum usque in
hodiernum diem perenniter perseverant per se,
suamque doctrinam, ac scripta, discipulos per
totum Orbem resonantes, ac fulgurantes.

11. **Q**uæ à Deo veniunt perennia, & stabilia
sunt: Nato Samuel cantat ejus mater: Exul-
tavi cor meum in Domino exultatum est cornu
meum in Deo meo: 1. Reg. 2. n. 1. Et ubi nos ha-
bemus: Exultavit cor meum: legit D. Chrysostr.
Confirmatum est cor meum: & cur exultatio,
lætitia, ac gloria mulieris confirmationem, sta-
bilitatem, ac perennitatem habet, ut tuta
sit ab omni periculo, ut nunquam excidat:
in eo quod ostendit à Deo auctore venisse:
Confirmatum est cor meum: Unde colligit D.
Chrysostr. homilia de Annâ habitâ tom. 6.
cur monumenta regum, quibus perdurare no-
men suum volunt extinguantur, & pereant non
verò ut sic memoria hujus mulieris, quæ peren-
nialiter perseverat adducens illud Isaie 40. Om-
nis caro fœnum existitatum est fœnum, verbum
Domini manet in æternum: sic ait Sanct. Doct.
Propheta declarans tam illius stabilitatem, quàm
hujus stabilitatem, durabilitatem; ait: Omnis
caro fœnum, verbum Domini manet in æter-
num; & quomodo manet in æternum, in hac
muliere patet. Reges enim, qui nihil non inten-
tarunt, ut perpetuam post relinquerent memo-
riam & monumenta sibi splendida edificarunt,
& statuas multis in locis posuerunt, & rerum ge-
starum non paucos commentarios reliquerunt,
nunc tacentur, & nec nomine quidem noii sunt,
hæc autem mulier ubique gentium nunc celebratur
quia confirmata est cor meum in Domino, ait
ipsa.

12. **G**en. 1. n. 1. dicitur: In principio creavit
Deus cælum, & terram: & postea scribitur:
Fecit Deus duo luminaria magna: Et immédia-
tè adjicitur: Et fecit Deus firmamentum: & ta-
men valdè diversimodè se habent manus divi-
næ ad alia: ait Deus: Germinet terra herbam
viventem, facientem semen juxta genus suum:
Et iterum: Producant aque reptile: unde infi-
nita Dei Sapientia tam diversimodè se habet in
rerum oratione, immediatè suis manibus creat
Cælum, & Terram, luminaria magna, & fir-
mamentum, at herbas, reptile mandat terræ,
& mari, ut producant, Cur non omnia suis
manibus creat? Manus Divinæ se admovent
ad

ad condendum Cælum, terram, & liminaria,
quia hæc perennitatem importabant, & inde
abstinent ab herbis, & reptilibus, quæ corrup-
tioni subjacent. à Divinis enim manibus ve-
niunt, quæ firmitatem, ac stabilitatem secum
involvunt Rupertus, ibi Et ait: Quæcumque
Deus fecisse dicitur, manent, stabilia sunt. Di-
ctum est, quia fecit Deus firmamentum, & voca-
vit Cælum, & ipsum manet: Dicitur est quoque,
plantavit Paradisum, & ille manet. E contra
quæ moventur in terra, & in mari non manent,
idcirco cautum est, ut non dixerit Deus, fiant Repti-
lia, quorum esse citò præterit: sed dixit Deus,
producant aque reptilia: A reptilibus, quæ
pereunt cavent Divinæ manus, & solum ad
perpetua, ac stabilia applicantur.

Rupertus.

Christus à suis tenetur.

QUÆSTIO III.

Quare Christum sui voluerunt tenere, tan-
quam se in furorem, vel extasim
raperetur?

13. **S**cribit in præsentis D. Marcus, n. 20. Quod
Christus, & Discipuli ejus: Veniant ad
domum, & convenit eorum turba, ita ut non pos-
sent, neque panem manducare, & cum audissent
sui exierunt tenere eum: dicebant enim, quoniam
in furorem versus est. Hæc ultima verba faciunt
totam quæstionis difficultatem, quomodo po-
tuit infinita Sapientia Dei existimari recepta
esse in furorem?

14. **A**nte explicationem difficultatis propono
versiones, ac lectiones præsentis Text. Syrus:
Audierunt parvulos ejus, &c. dicentes: quo-
niam à se exisset: Syrus Roman. Audierunt con-
sanguinei ejus, Syrus ex Guido. Fratruales ejus:
Arabicus: In deliquim cordis incidisse: Eu-
thymius: dicentes in excessum versus est: Va-
tabi. Mene alienatus est: Pagnin. in stuporem
versus est: Ethiopicus: & amici ejus egressi ut
prenderent eum, quia dementem dicebant eum
fuisse. Persecus: Hic quidem est intellectus excessus.

15. **P**rimò cum Textus dicat: Cum audissent sui,
inquirendum est quinam sint isti: Sui? Author
Commentarior. in D. Marcum, qui tribuuntur
D. Hieronym. & Glossa Interlinealis: Discipu-
lis tribuunt, alii cognatis, ac consanguineis
Christi, Ita vertunt Syrus: Parvules ejus: &
alii Syrus: consanguinei ejus: Guidus: Fra-
truales ejus: & hoc tribuit Theophylactus in-
vidiæ, & ait: Audientes necessarii Christi, quod
demonia ejiceret, & morbos sanaret, præ invidia
opinabantur, quod demonium haberet, & furio-
sus esset. Unde volebant comprehendere eum, &
tanquam demoniacum ligare. Dum populus cœ-
lestem Christi doctrinam admiratur, miracula
reverenter stupet, ejus dumtaxat propinqui,
tam inhumaniter adversus eum excitantur, sic
propinquerum odium ex suorum magnalibus
sæpe exasperat, D. Chrysostr. serm. 48. Ver-
sans illud: Non est Propheta sine honore, nisi in
patriâ suâ. Marc. 6. n. 4. ait: Docet Christus quod
inter suos mortuus est, adæstio est, inter civis

16. Consanguinei suorum gloriam cer-
rodunt. D. Chryl.

Marc. 6.

eminere proximos, praximorum viri gloriam. Pro-
pinqui, propinquissimi, & si honorem debeant,
reputant servitutem.

16. **S**ecundò: multi hoc tribuunt altitudini sa-
pientiæ, quæ Christus loquebatur: Beda: Quia
altitudinem sapientiæ, quæ Christus loquebatur,
capere non poterant, quasi alienum tum a sensu
locum credebant: Lyranus ait: Videntes cogna-
ti, insolitum favorem in Christo, quia propter ser-
vorem prædicandi horam omnibus comedendi,
videbant etiam in vultu ejus insolitam clarita-
tem ex virtute Divinitatis procedentem: Item
audiebant eum loquentem, de divinis ardua, &
insolita, & eis non intelligibilia: ideo credebant
eum loqui sicut arreptitium, vel fatiosum, idcirco
voluerunt eum tenere, & ligare, ne sibi, vel aliis
posset nocere, & isti pietate movebantur. Ita ferè
Caietan. Janf. Estius.

17. **C**um audissent cognati, quod Christus D. uno verbo, uno
imperio demones eiciebat, & magna miracula
operabatur, non sicut Prophetæ, qui multis
adhibitis, miracula edebant, ut ad fuscandum
Elias; Reg. 17. n. 21. & Elifæus 4 Reg. 4. n. 20.
Deinde videbant, quod Christus D. nova, &
inaudita, ac valdè mirabilia faceret, quæ ipsi
non intelligebant; nam quæ homines non capiunt,
corrodunt; Adde etiam, quod homines
carnales de spiritualibus, eorumque vitâ ac do-
ctrinâ malè judicant, & stulta, ac insana di-
cunt sic Joan. 10. n. 20. Utrumque conjungunt
de Christo dicentes, Demonium habet, insanit:
sic & Paulus ait, 1. Corinth. 2. n. 14. Anima-
li homo non percipit ea, quæ sunt Spiritus Dei,
sicut enim est illi: sic & Paulo dictum est ab
homine gentili, & carnali Actor. 28. n. 24. Insa-
nius Paulæ, multa se littera ad insaniam conver-
tunt: Sic de Propheta quodam dicunt Aulici
ad Jehu 4. Reg. 9. n. 11. Quid venit insanus iste
ad te: sic denique queruntur impii in inferno:
Sap. 5. n. 11. Nos vitam illorum estimabamus insa-
niam: Corruptissimum sanè semper est carnis
judicium: de rebus spiritualibus, quæ carni
nullo modo sapiunt.

18. **H**æc sententia multum probabilis est, tamen
eam incommodat, quia sæpe cognati Christi
viderant eum multa mirabilia operantem, ac
sublimia dicentem, & super omnes humanas vi-
res, quamplurima agere, & nunquam dixerunt
eum in furorem esse conversum: ergo hic ad
plenam expositionem Textus aliquid peculiare
est investigandum.

19. **T**ertio: Maldonatus: & cum audissent sui
exierunt tenere eum: Tunc puncto posito; Di-
cebant enim quoniam in furorem versus est: ac
proinde propinqui: tenebant eum: ut à tanto
furore reprimeretur, alii verò, & plebii, ac im-
probi dicebant, in furorem versus esse. Euthy-
mius: Humanitatem ducentes furorem, &
misericordiam facientes crimen: Vel si velis con-
jungere utrumque cum ipso Maldonato Dic,
Propinqui, ne quid mali à Judæis, vel Christus,
vel ipsi propter Christum paterentur, rem fu-
rori tribuunt, faveat huic sententiæ. Euthy-
mius, Urget tamen contra hanc sententiam
quia frequenter sui audierunt Christum prædi-
cantem, & multa mirabilia operantem, & etiam
populum contra eum tumultuantem, & nun-
quam talia dixerunt, ac eum tenuerunt tan-
quam furiosum.

Respondet,